

Доблестниятъ българинъ и отъ това не се стресна, нито пъкъ почувствува най-малка жалост за живота си. Едно му бѣше само мжчно — че не заклаха него пръвъ. И затова той каза на пашата (команданта): „Зашто, невѣрнико, така безумно унижавашъ достоинството и честта на моя духовенъ санъ? Първата жертва трѣбаше да бжда азъ, а другите — следъ мене; пастирътъ трѣбва да върви предъ овцетъ, и бащата — предъ децата си. По служба азъ бѣхъ пръвъ надъ всички и затова пръвъ трѣбаше да изпия горчивата чаша, пръвъ да бжда посѣченъ.“ Тъй говорѣше великиятъ българинъ, и викаше палача и си навеждаше главата и усърдно иззвизаше напредъ шията си. Палачътъ наближи, и вдигна ржка, за да му нанесе смъртния ударъ. Въ това време пристигна пратеникъ отъ султана съ заповѣдь да се замѣни смъртното наказание съ заточение.

За гражданите на Търново настана още по-лошо време. Тѣ губѣха най-достойния си защитникъ, губѣха своя духовенъ баща и народенъ бранителъ. Заповѣдъта на султанъ Баязида гласѣше: да се изселятъ въ Азия всички боляри и първенци, които не искатъ да приематъ мохамеданская вѣра, а патриарха да бжде откаранъ на заточение.

Раздѣлата

Тежка и неописуема бѣ картина на това изселване. Тя можеше да накара и камъните на града да пролѣтѣтъ сълзи. Деца се раздѣляха отъ бащите си и братъ — отъ родни братя, и то за винаги. При това близките не откарваха на едно място, за да се виждатъ и утешаватъ въ скърбъта си, а ги раз-